

Qanoq puisit amiinik tunisassiorneq siuarsarneqarsinnaava, kiisalu suut qanorlu iliuutsit sineriapput tamakkerlugu puisit amiinik tunioraarnerup siunissami qaffasissumiitituarnissaanut iluaqutaasinnaappat.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Danielson, Siumut)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortap Jens Danielsenip puisit amiinik tunisassiornerup tunisinerullu qanoq siuarsarneqarsinnaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarneranut qujavunga.

Naalakkersuisut inuussutissarsiorneq pillugu politikiani pingaartinneqartut ilagaat piniarnermik inuussutissarsiuteqartut pitsaasunik atugassaqtinneqarnissaat, taakkummata sineriammi inuussutissarsiornermik ineriaartortitsisunut suliffisanullu ikorfartuutaasut.

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata Ammerivianut ingerlaavartumik kiffartuussinissamik isumaqatigiissusiorput, taannalu inuussutissarsiutigalugu piniartut sinerissami ameersinnaanissaannik qulakkeerinneqataasarpooq.

Kalaallit Nunaata Ammerivia KNAPK-lu aappaagu kiffartuussinissamut isumaqatigiissutissamik isumaqatiginninniaqatigineqaleruttorput. Isumaqatiginninniarerit ilaatigut imaraat puisip amianik tunisinermi tapiissut kiisalu ammit tunineqarsinnaasut amerlassusissaat.

Amernik tunisinerit amerlanerulernissaat siunertaralugu tunitsiviit amerlineqassanersut aamma oqaloqatigiissutigineqarpoq.

Naalakkersuisut inuussutissarsiutigalugu piniartunut ameernermet ataatsimut agguaqatigiissillugu tapiissut 2018-imi qaffappaat. Taapiissutinullu nutaamik aaliangeeriaatsimik, "majuartarfittut" aaqqissuussaasumik Kalaallit Nunaata Ammerivia KNAPK-lu isumaqatigiissusiorqarpoq. Tapiissutissanik aalajangersaariaatsip inuussutissarsiutigalugu piniartut amernik amerlanerusunik tunisinissamut tunngavissaqalernissaannik siunertaqarpoq, amermut ataatsimut tapiissut ammit tunisat amerliartortillugit qaffakkiartortinneqartarmat.

2019-imi tunisinermet periusissiaq Kalaallit Nunaata Ammeriviata KNAPK-llu akornanni isumaqatigiinniutigineqarpoq.

Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutissap isumaqatiginninniutigineqarnerani inuussutissarsiutigalugu piniartut tunitsiviillu tunisinermi atugaasa

pitsangngorsarneqarnissaat Naalakkersuisut soorlu nalunaarusiarineqartutut ingerlaavartumik sulissutigisarpaat.

Tassungalu atatillugu Kalaallit Nunaata Ammeriviata aningaasaqarnikkut assoralisimaarnerata isiginiarneqarnissaa aamma pingaaruteqarpoq. Kalaallit Nunaata Ammeriviata ukiuni kingullerni kiffartuussinissamut isumaqatigiisummit sinaakkutaasut malillugit aningaasaqarniarnnini aqussinnaasimavaa. Kalaallit Nunaata Ammeriviatali aningaasaqarnera ukiuni tulliuttuni suli ilungersunarnerulertussaavoq aningaaserivinnit piumasarineqarmat taarsigassarsiat naafferartumik ingerlatseqatigiiffimmit akilersorneqalissasut. Ilanngullugu ukiuni tulliuttuni naatsorsuutigineqartariaqarpoq ingerlatsinermut annertunerusunik aningaasaliisoqartariaqarnissaa, tunisassiornermi atortut nungullarsimaneri taarsertariaqalernissaalu peqqutigalugit.

Kalaallit Nunaata Ammeriviata ukiuni sisamani kingullerni ukiumut kaaviiartitai ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit agguaqatigiisillugit 14,5 mio. kr.-it missaanniissimapput, ingerlatseqatigiiffiullu aningaasartuutissaannut matussusiinissamut naammannani. Tunisinermi tapiissutip qaffannerani tunisinermut annertusaaneq pissaq aammalu ingerlatseqatigiiffiup amernut suliaqarneranut assartorneranullu aningaasartuuteqarneranut qaffaassalluni. Amernik tunisinerit sanariikkanillu tunisinerit malunnaatilimmik annertusarneqartariaqarput, aningaasartuuteqarnerulerneq tunisaqarnerunerunermut attuumassuteqartup kingunerisaanik.

Tassungalu atatillugu eqqaamaneqartariaqarpoq inuussutissarsiutigalugu piniartut ameertartut ukiuni kingullerni ikiliartorneri.

Ukiut kingullit pingasut inuussutissarsiutigalugulu piniartut amerlassusaat aallaavigigaanni inuussutissarsiutigalugu piniartoq ataaseq ukiumut 50-inik ameertarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu piniartut 64 %-ii miss. 10.000 kr.-nit tikillugit tunisisimapput. 83 %-illu miss. 20.000 kr.-nit tikillugit 2017-imi tunisisimallutik.

Puisit amiinik tunisassiornerup siuarsarneqarnissaa anguniarlugu takornarianut amernik naammasseriikkanik tunisassiorertoqarnerusinnaavoq. Soorlu isersimmatinik, aaqqatinik akitsinik il.il.Tunisassiat taamaattut Qaqortumi tikeraat ornittagaanni pisiassaareerput nunallu sinnerani tikeraat ornittagassaat naammassineqaraangata aamma taakkunani tuniniarneqarsinnaalissallutik kiisalu niuerniarfiit namminersortut aqutigineqarsinnaallutik.

Naggataatigut Naalakkersuisut sinnerlugit apeqqutit aalajangersimasut siunnersuummeersut suussusilersulaassavakka, taakkua aningaasatigut sunniutiginnaasaat ilanngullugit.

Tunisisartunut annertusisamik akiliisalersinnaaneq, kiisalu siumoortumik tunisisunut akiliisalersinnaanerup ingerlanneqartalersinnaanera Kalaallit Nunaata Ammeriviata amernik suli tigusinanolu akuersissuteqannginnerani pisalersinnaasutut isumaliutaasunut Naalakkersuisut imaattunik oqaaseqateqassapput.

Tunisisartunut annertusisamik akiliisoqartalersinnaanera qanorluunniit isigissagaluardaanni tamanna annertusanik aningaasaliissuteqartoqartalernissaanik kinguneqartussaavoq. Tamannalu aamma aarlerinaateqassaaq, siumoortumik akiliisalernerup amernik naleqanngitsutut nalilerneqartunik igiinnagassanik amerlanerusunik kinguneqarsinnaammatt, taamalu Kalaallit Nunaata Ammeriviata aningaasarsiorneranik ajornerulersitsilluni.

Aningaasaliinermut aningaasartuutit annertunerulissapput, Kalaallit Nunaata Ammeriviata mekaniskiusunik atortoqalernissaanut, kiisalu sinerissami quersuarni inissamik annertunerusumik pisariaqartitsinermik kinguneqassalluni. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq tamanna aningaasaliissuteqarnissanik pisariaqartitsissammatt, Kalaallit Nunaata Ammeriviata aningaasalorsorsinnaanngisaanik. Tamannalu aamma atuuppoq ammerinermut tunngatillugu siunnersortimik atorfinititsisoqassappat nunalerinermi aaqqisuussinerup assigisaanik.

Naalakkersuisut malugeqqussavaat 2015-imiit pisariaqartitsisoqarsimangimmat immikkut Kalaallit Nunaata Ammerivianut aningaasaliissuteqarnissamut. Kalaallit Nunaata Ammeriviata aningaasatigut sinaakkutaasut tunngavigalugit patajaatsumik inissismalernissaata anguniarnera suliarujussuusimavoq. Eqqaaneqareersutut Kalaallit Nunaata Ammeriviata aningaasaqarniarnera suli oqimaatsorsiorfiuvoq aningaaserivinni aningaasat tigoriaannaat - kassekreditti – apparneqartussaammatt.

Naalakkersuisut piumapput 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnissap tungaanut nassuaammik suliaqassallutik, ajornartorsiutit siuliani eqqartorneqartut inissiivissaqartikkumallugit, aammalu taakkua aningaasaliissuteqarnissamut killiliussassanik qanoq ittunik pisariaqartitsissanersut eqqarsaatigalugu. Suliami tassani kommunit akulerunneqarsinnaapput, aaqqiissutissarsiniarnermi peqataaffigisinnasaanni. Tamannalu tunuliaqutaralugu iliuusissat nutaat pissutsinik pitsaanerulersitsisussat aningaasanut inatsimmut ilanngunneqarsinnaassapput.

Naalakkersuisut qilanaaraat pitsaasumik soqtiginartumillu inuussutissarsiut ileqqutoqqanik annertuunik imaqartoq pillugu oqallitoqarnissaa.